

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Tredie Brev til en højvelbaaren Herre. 1743

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 238. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801083552.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Der er ogsaa nogle som bebrejder mig at jeg ikke har talt ærbødigt nok om Universiteterne og de lærde Selskaber. Det var især fordi det saa ud som om jeg, der jo selv er Universitetsmand, som en slet Fugl beklikkede min egen Rede. Men det er ikke om Studierne men om 239 Maaden at studere paa jeg strides med de andre Universitetslærere. I min Underjordiske Rejse henviser jeg Disputereøvelser til Cirkus. Jeg er Modstander af visse akademiske Ceremonier som Folk griner ad; jeg gør Nar af de intellektuelle Krumspring og de Studeringer uden Bund i Virkeligheden som er Hovedsagen ved visse Lærestalter. Dog rammer denne Kritik ikke Videnskaben selv, men Videnskabsmændenes Fejl. Den viser snarere at jeg har virkelig Interesse og Respekt for Videnskaben; den antyder at jeg er ængstelig for at den skal blive til Grin og blive foragtet fordi Forskningen er kommet ind i en Blindgyde, og paa Grund af Ceremonierne, som næsten er Klovnforestillinger. Det er en alvorlig Indvending mod nogle af de akademiske Love at de stammer fra Middelalderen. Vi undrer os jo over denne Tidsalders Uvidenhed og kan ikke lade være med at le naar vi læser om dens Skikke, Ceremonier og Videnskabelighed. Alt syder og bobler; Katedre og Auditorier runger af dundrende Støj - og naar saa det hele er overstaaet er der ikke kommet noget som helst ud af det. Derfor har jeg tit ønsket mig en Forandring som var vor Tid værdig. Jeg kunde ønske mig at Larmen blev forvandlet til Stilhed og Snakkeradset til Tænksomhed. Jeg kunde ønske mig at man i Stedet for forelæsende Magistre og Doktorer havde lige saa mange Svarere, det vil sige Folk der ikke valgte og forsvarede Teser efter eget Skøn, men besvarede Spørgsmaal fra Studenternes Side. Saadan en Ordning vilde medføre to Goder: Tilhørerne vilde faa at vide hvad de ønskede at vide, og ingen vilde paatage sig Undervisningsarbejdet før han var helt udlært til det, og før han var naaet til Modenhed i den Videnskab han paatog sig at docere.